

Eksamen på Økonomistudiet vinter 2015
Økonomiske Principper B

1. årsprøve

17. februar 2015

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål skal besvares.

Dette eksamenssæt består af 3 sider (inkl. denne).

Opgave A

Angiv **og begrund** hvorvidt nedenstående udsagn er korrekte.

1. Et betalingsbalanceunderskud er altid et symptom på, at et land bruger for mange penge og påkræver derfor et indgreb, der øger den samlede opsparing i samfundet.
2. I en lille åben økonomi er finanspolitikken på kort sigt mere virksomt, hvis der føres fastkurspolitik, end hvis pengepolitikken tilrettelægges efter en inflationsmålsætning.

Opgave B

Betragt følgende model

$$PE = C + I + \bar{G} \quad (\text{B.1})$$

$$C = a + b(Y - \bar{T}), \quad a > 0, \quad 0 < b < 1 \quad (\text{B.2})$$

$$I = c - d\bar{r}, \quad c, d > 0 \quad (\text{B.3})$$

$$PE = Y \quad (\text{B.4})$$

hvor PE og Y angiver den planlagte hhv. faktiske efterspørgsel efter varer og tjenesteydelser, C er det samlede private forbrug, I er investeringerne, G er offentligt forbrug, T er de samlede skattebetalinger, og r er realrenten. En streg over en variabel betyder, at denne er eksogen.

1. Beskriv **grundigt** de enkelte relationer. Hvilke markeder er med i modellen?
2. Benyt modellen (B.1)-(B.4) til at tegne det keynesianske kryds i et diagram med Y på 1.-aksen og PE på 2.-aksen. Forklar tilpasningen mod ligevægten, hvor $PE = Y$.
3. Benyt et identisk diagram til at illustrere konsekvenserne for indkomsten af, at regeringen fører ekspansiv finanspolitik ved at øge det offentlige forbrug med ΔG .
4. Benyt igen et sådant diagram til at illustrere konsekvenserne for indkomsten af, at regeringen fører ekspansiv finanspolitik, men nu ved at sænke skatterne med ΔT .

Modellen kan skrives

$$Y = \frac{1}{1-b} [a - b\bar{T} + c - d\bar{r} + \bar{G}] \quad (\text{B.5})$$

5. Vis dette og giv en verbal beskrivelse af, hvad IS -kurven angiver.

Antag, at $b = 0.5$.

6. Benyt (B.5) til at beregne, hvor meget ligevægtsindkomsten stiger, hvis

- i. regeringen øger det offentlige forbrug med 1 mia. kr.,
- ii. eller hvis regeringen sænker skatterne med 1 mia. kr.

Forklar forskellen i resultatet

Fra nu af lader vi r være endogen i modellen, dvs. vi erstatter \bar{r} med r i (B.5).

Samtidig indfører vi samtidig følgende LM -kurve i modellen

$$r = \frac{1}{f} [eY - \bar{M}/\bar{P}], \quad e, f > 0 \quad (\text{B.6})$$

hvor M er den nominelle pengemængde, og P er prisniveauet.

7. Forklar, hvad LM -kurven angiver. Hvilken adfærd er der indlejret i (B.6)?
Man burde have benyttet den nominelle rente i stedet for den reale rente i (B.6) – forklar hvorfor og giv et forsvar for brugen af den reale rente.
8. Benyt et $IS-LM$ -diagram med Y på 1.-aksen og r på 2.-aksen til at illustrere effekten på Y af en stigning i G . Har inddragelsen af LM -kurven i modellen øget eller reduceret effekten på Y af at føre ekspansiv finanspolitik? Begrund.

Modellens AD -kurve bestående af (B.5) og (B.6) kan skrives som

$$Y = \frac{1}{1-b+\frac{de}{f}} \left(a - b\bar{T} + c + \frac{d}{f}\bar{M}/\bar{P} + \bar{G} \right) \quad (\text{B.7})$$

9. AD -kurven skal ikke udledes, men forklar verbalt, hvad den angiver og forklar dens hældning i et diagram med P på 2.-aksen og Y på 1.-aksen.

Skarpt trukket op mener “keynsianere”, at finanspolitik er et mere virkningsfuldt redskab til at stabilisere konjunkturerne, end pengepolitik er. Omvendt mener “monetarister”, at pengepolitik er mest virkningsfuldt.

10. Benyt (B.7) til at gøre rede for, hvad der adskiller “keynesianere” og “monetarister” i dette spørgsmål.